

P-N N-P

10 oktober
rené genis

ru
CLVV

Prof. dr Willy Martin
Prof. dr Willy Smedts
...

Hoe het begon ...

+/-1994

ru
CLVV

N-P

Prof dr hab. Norbert Morciniec
Dr Jerzy Zieliński
Dr Bolesław Rajman
...

Hoe het begon ...

1994 -1997

ru
CLVV

N-P **P-N**

rené genis

Prof. dr hab. Zofia Klimaszewska

Hoe het begon ...

„In Amsterdam” ...:

- Gerard Rasch
- drs. Margriet Teunisse
- drs. Liesbeth Schnack-Dijkhuis
- drs. Dick Betlem
- drs. Kamala Laghate
- drs. Monse Weijers
- drs. Frans Jong
- drs. Maurits Nederberg

Hoe het begon ...

ru
CLVV

van Dale

Rick Schuts
Hans de Groot

N-P **P-N**

Hoe het begon ...

Praktisch/inhoudelijk overleg

Hoe het begon ...

- „zo snel mogelijk ...” (normaal: 10 jaar)
- „zo goedkoop mogelijk” (...)
- „2 delen: NP & PN” (à 35.000 woorden)
- „In de Van Dale stijl”
- Maar wel: „zo bi-directioneel mogelijk”
- ...

Onze opdracht

- Het aanvankelijke plan was:

NP

- Materiaal van vóór 1994 omwerken naar 'referentiebestand Nederlands, aangepast door Van Dale (= Zweeds met microstructuur Spaans)'
- 1999; bureauredactie tkv Van Dale
- verschijnen: ca. 2001

PN

- Vanaf jan 1997: team Amsterdam (bewerken/uitbreiden Collins P-E, team Warschau (v.a. april; verificatie);
- 2000; bureauredactie tkv Van Dale
- verschijnen: ca. 2002

Zo snel mogelijk ...

- Maar ...:

NP

- 1999; slechts 2/3 af ...
- CLVV → schakelt Warschau (Klimaszewska) in voor rest.
- → ongelijke behandeling Warschau : Wrocław
- ca. 2001; klaar voor bureauredactie.

PN (NP)

- ca. 2000; basisbestand klaar, maar erg heterogene behandeling doordat teams teveel leden hebben.
- teams en CLVV stellen 'homogeniseringsfase' in, aan UvA mmv Van Dale (computerondersteuning) ook voor **NP**.

Zo snel mogelijk ...?

- Verder oponthoud ...:

van Dale

Besluit 'geen andere tweetalige woordenboeken dan F, D, E en voorlopig Spaans en Zweeds in het fonds'

→ Van Dale zoekt Uitgeverij Pegasus (Amsterdam, van Russisch en Roemeens) aan om het contract over te nemen ...

Zo snel mogelijk ...?

- Consequentie: Omzetten van Van-Dale-stijl, naar Pegasus-stijl ...
- Erg complexe bewerkingen waarmee eerst eind 2003 werd begonnen ...
- Bureau-/eindredactie + 'homogeniseringsfase' kreeg heel ander aanzien!

van Dale → **p**

Zo snel mogelijk ...?

kaak [kaken] (f (m)) 0.1 (beendergestel)
szczeka^f 0.2 (boven-, onderkaak) **szczeka**^f
 0.3 (wang) **policzek**^m 0.4 (kieuwspleet)
skrzela^m • 2.3 met beschaamde/rode kaken z
 zarumienionymi / zaczerwienionymi ze
 wstydu policzkami 6.2 kaken op elkaar!
 cicho bądź!; zaciśnij szczęk! ¶.¶ iemands
 gedrag aan de kaak stellen napiętnować
 czyjeś postępowanie; een onrecht aan de
 kaak stellen napiętnować niesprawiedli-
 wość; misstanden aan de kaak stellen
 napiętnować występki; iem. aan de kaak
 stellen postawić kogoś pod pregerzem;
 wystawić kogoś na pośmiewisko; potępić
 kogoś

van Dale →

Van Dale stijl

kaak [kaken] (f (m)) 0.1 (beendergestel)
szczeka^f 0.2 (boven-, onderkaak) **szczeka**^f
 0.3 (wang) **policzek**^m 0.4 (kieuwspleet)
skrzela^m • 2.3 met beschaamde/rode kaken z
 zarumienionymi / zaczerwienionymi ze
 wstydu policzkami 6.2 k
 cicho bądź!; zaciśnij szcz
 gedrag aan de kaak stell
 czyjeś postępowanie; een
 kaak stellen napiętnowa
 wość; misstanden aan de
 napiętnować występki; ie
 stellen postawić kogoś po
 wystawić kogoś na pośm
 kogoś

Pegasus: klassieker ...

kaak (f (m); kaken) 1 (beendergestel) **szczeka**^f 2 (boven-,
 onderkaak) **szczeka**^f ♦ **kaken op elkaar!** cicho bądź!;
 zaciśnij szczęk! 3 (wang) **policzek**^m ♦ **met be-
 schaamde/rode kaken** z zarumienionymi/zaczerwie-
 nionymi ze wstydu policzkami 4 (kieuwspleet) **skrze-
 le** ▶ **iemands gedrag aan de kaak stellen** napiętno-
 wać czyjeś postępowanie; **een onrecht aan de kaak
 stellen** napiętnować niesprawiedliwość; **misstanden
 aan de kaak stellen** napiętnować występki; **iem. aan
 de kaak stellen** postawić kogoś pod pregerzem; wy-
 stawić kogoś na pośmiewisko; potępić kogoś

van Dale →

Van Dale stijl

• Dat is eigenlijk niet mogelijk (op papier) ...
 → artikel: <http://home.medewerker.uva.nl/r.m.genis/page1.html>

4 dictionaries

1. Polsko-Nederlandzki (for Poles)
2. Nederlandzko-Polski (for Poles)
3. Pools-Nederlands (for the Dutch)
4. Nederlands-Pools (for the Dutch)

Dat heeft alles te maken met de noodzakelijk verstrekte
 meta-informatie →

Zo bi-directioneel mogelijk ...

• Meta-informatie: alle hulpteksten:
 → grammaticalia
 → betekenisinformatie

Zo bi-directioneel mogelijk ...

• Traditioneel (logisch...)

• In **NP**:
 → voor Nederlandstaligen: meta-
 informatie in het Nederlands over het
 Pools
 → voor Poolstaligen: meta-informatie in
 het Pools over het Nederlands

Zo bi-directioneel mogelijk ...

• Traditioneel (logisch...)

• In **PN**:
 → voor Nederlandstaligen: meta-
 informatie in het Nederlands over het
 Pools
 → voor Poolstaligen: meta-informatie in
 het Pools over het Nederlands

Zo bi-directioneel mogelijk ...

Voor NLers	over Pools in het Nederlands	NP 1
		PN 2
Voor PLen	over Nederlands in het Pools	NP 3
		PN 4

Voor NLers	over Pools in het Nederlands	→ NP 1 PN 2
Voor PLen	over Nederlands in het Pools	

- Gevaar van samenvoegen:
→ erg veel meta-informatie (= lelijk en zelfs onbruikbaar)

Zo bi-directioneel mogelijk ...

Voor NLers	over Pools in het Nederlands	→ NP 1 PN 2
Voor PLen	over Nederlands in het Pools	

- Selectie / behandeling meta-informatie:
 - betekenisinformatie zo veel mogelijk dmv labels (bruikbaar voor PLen en NLers)
 - brontaal: korte grammaticale informatie in superscript (voor gedetailleerde informatie → andere deel ...)

Zo bi-directioneel mogelijk ...

Woordsoort doeltaal

simultaan <adj> symultaniczny, symultanicznie^{adv}
 ❖ *het simultaan spelen* symultanka; *simultaan spelen* (sport/spel) rozgrywać symultankę; *het simultaan vertalen* tłumaczyć symultanicznie; *simultane verwerking* (comp.) równoczesne/równoległe przetwarzanie danych, wieloprzetwarzanie

labels

Enkele voorbeelden NP

geslacht doeltaal

aankleding <n> aankledingen) wyszron^m (wnętrza), umeblowanieⁿ ▷ (toneel) dekoracje^{pl} (w teatrze)

meervoud

Enkele voorbeelden NP

aspect

annoteren <tr> annoteerde, h. geannoteerd) sporządzać^{if}, sporządzić^{pf} adnotację, (z)robić^{(pf)/if} adnotacje

Tijden / hulpwerkwoord

Enkele voorbeelden NP

beademen <tr> beademde, h. beademd) 1 (adem inblazen) (za)stosować^{(pf)/if} sztuczne oddychanie ❖ *iem. beademen* zastosować komuś sztuczne oddychanie 2 (ademen over) chuchać^{if} na kogoś^A/coś

naamvalsinformatie

beantwoorden¹ <(intr> beantwoorde, h. beantwoord) 1 (+ aan) (voldoen aan) odpowiadać^{if} ❖ *aan een doel beantwoorden* być adekwatnym do celu; *aan al de vereisten beantwoorden* odpowiadać wszystkim tym wymaganiom 2 (+ aan) (overeenkomen met) odpowiadać^{if}, być zgodnym z czymś¹, zgadzać^{if} się z czymś¹ ❖ *aan een beschrijving beantwoorden* zgadzać się z opisem, odpowiadać opisowi

naamvalsinformatie

mij' (pron pers) mn^{GDAL}, mną¹, (zonder nadruk) mn^{ie}/
(mię)^G, mi^D, mię/mnie^A, mną¹, mn^{ie}¹ ⇒ **ik ♦ geef**
het aan mij daj mi to; **wat mij betreft** jeśli chodzi o
mnie; **het is mij een** (waar) **genoegen** to dla mnie
prawdziwa przyjemność; **vrienden van mij** moi przy-
jaciele; **dat is van mij** to jest moje; **van mij** moje;
zocht u mij? czy pan mn^{ie} szukał?; **dat is mij te duur**
dla mn^{ie} to za drogie

Enkele voorbeelden NP

Lidwoord informatie

burczymucha¹ <f; 36> (ook mbb. mans/persoon!) chagrijn^{+h} ▷ stuk^h chagrijn
burczymucha² <m; 364> chagrijn^{+h} ▷ stuk^h chagrijn

flexiecode

Nieuw!!!

Enkele voorbeelden PN

[illegible]

Enkele voorbeelden PN

aspectpaar

umierać (f; 1001), **umrzeć** (pf; 1147) 1 (*stracić życie*) sterven^{*,z}, (*form.*) overlijden^{*,z}, ↓ doodgaan^{*,z} ❖ **umart** *ktos z rodziny* er is een erfgeval in de familie; *onumiera* hij is stervende; hij ligt op sterven; **umrzeć** *naturalną śmiercią* een natuurlijke dood sterven

Grammaticale informatie doeltaal

Enkele voorbeelden PN

aspectpaar

Nieuw!!!

prosić¹ (if; 1056), **po-** (pf) 1 (kogoś^Δ o coś) (aan) iem-
mand (om) iets vragen*, (aan) iemand (om) iets
verzoeken* ❖ **nie** **dla** **się** (**dlug** / **dwa** **razy**) **prosić** hij
liet zich snel overtuigen; het loefde hem maar een
keer gevraagd te worden; **prosić** **do** **stołu** uitnodigen
plaats te nemen aan tafel; **prosić** **ją** **o** **rekę** hij vroeg
haar om haar hand; hij vroeg haar ten huwelijk; hij

rectie

Nieuwe methode

Enkele voorbeelden

Verschijnt: eind november 2009

EINDE